

انواع سرطانها

۱- کارسینوم: شامل سرطان سلولهای است که سازنده پوست (مثل سرطان پوست) یا پوشاننده لایه داخلی اعضا (مثل سرطان ریه) و یا سازنده غدد (مثل سرطان پستان) هستند.

۲ - سارکوم: این دسته شامل سرطانهایی است که از بافت همبند مثل غضروف، استخوان و ماهیچه منشأ میگیرند.

۳ - لوسمی و لنفوم ها: شامل سرطان هایی است که از سلول های تشکیل دهنده خون و سلولهای ایمنی منشأ میگیرند.

در صورت وجود موارد زیر به پزشک مراجعه نمائید:

- ترشح غیر طبیعی واژینال یا خونریزی به صورت طولانی مدت در سیکل های ماهیانه
- وجود غده یا سفتی در سینه یا سایر نقاط بدن
- زخم پوستی که به سادگی بهبود پیدا نکند.
- تغییراتی در نحوه فعالیت عادی روده یا مثانه
- خشونت صدا یا سرفه ممتد در سالمندان
- سوء هاضمه یا اشکال در بلع
- تغییر واضح در اندازه یا ساختار زگیل یا خال.
- درد دائمی یا احساس مشکلی در ناحیه شکم.

• خستگی غیر قابل توجیه و یا کاهش وزن مساوی یا بیشتر از ۱۰٪ از وزن بدن در یک دوره ۳ تا ۶ ماهه.

• تب غیر قابل توجیه.

قبل از بروز علائم بیماری سرطان، انواعی از آن توسط تستهای غربالگری قابل تشخیص هستند. با انجام این تستها می توان قبل از بروز علائم و بیماری را تشخیص داد. مانند سرطان دهانه رحم که با آزمایش پاپ اسمیر، سرطان پروستات که با اندازه گیری فاکتوری به نام PSA در خون یا سرطان پستان که با معاینه شخصی و ماموگرافی می توانند غربالگری و تشخیص داده شوند.

درمان سرطان

هر نوع سرطان دارای عوامل، مشخصات و همچنین درمان خاص خود می باشد اما روش های اصلی درمان تمام سرطان ها عبارتند از:

- ۱) جراحی
- ۲) رادیوتراپی
- ۳) شیمی درمانی
- ۴) هورمون درمانی
- ۵) ژن درمانی

References:

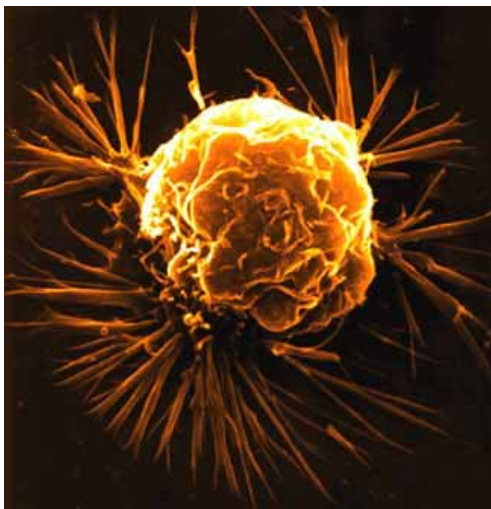
- 1- Schiffer CA. Acute myeloid leukemia in adults. In: Holland JF , Frei E , editors. Cancer medicine 6. Volume 2. Hamilton, Ontario: BC Decker Inc., 2003: 2095-2116.
- 2- Curry SJ, Byers T, Hewitt M. Fulfilling the potential of cancer prevention and early detection. Washington, DC: The National Academies Press, 2003.

به نام خدا

مرکز تحقیقات خون، سرطان و ژنتیک
دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد

سرطان چیست؟

یزد- بیمارستان شهید صدوقی- درمانگاه بقایی پور

تلفکس: ۸۲۲۹۱۰۴

تهیه کنندگان: دکتر آزاده سوزنی، دکتر سارا کشاورزی، مهندس عاطف عاطفی

سرطان چیست؟

سلول واحد اساسی و ساختمانی حیات همانند کیسه ای است حاوی پروتئین‌ها، اسیدهای چرب، کربوهیدراتها و ماده حیات به نام دی ان ای (DNA). قابلیت رشد، تکثیر و همانندسازی از ویژگی های سلول های زنده است. ساختار ژنتیکی هر سلول سرعت رشد، تقسیم و زمان مرگ آن را تعیین می کند. در حالت طبیعی، جایگزینی سلولهای فرسوده با سلولهای جوان از یک برنامه منظم تبعیت می کنند و فرایند رشد و تجدید سلولی به طور ثابت در بدن اتفاق می افتد.

سرطان نوعی بیماری است که در آن سلولها توانایی تقسیم و رشد عادی خود را از دست می دهند و این موضوع منجر به تسخیر، تخریب و فاسد شدن بافت‌های سالم می شود. از اجتماع این سلول‌های سرطانی و تخریب سلول‌های بافت‌های سالم توده ای به نام تومور ایجاد می‌شود. اگر تومور به لایه‌ای محدود ختم شود و به سایر بافت‌ها و ارگانها سرایت نکند تومور خوش خیم (غیرسرطانی) است و اگر تومور گسترده شده یا به طور بالقوه قابلیت پخش شدن و احاطه کردن سایر بافتها و ارگانها را داشته باشد بدخیم یا سرطانی نامیده می‌شود. برخی از اشکال سرطان خاصیت تهاجمی پیدا کرده و به سایر بافت‌های بدن، عمدتاً از طریق خون و لنف، سرایت می‌کنند و تومورهای جدیدی را ایجاد می‌کنند.

حقایق در رابطه با سرطان

سالانه بیش از ۱۰ میلیون نفر در جهان به سرطان مبتلا شده که ۶ میلیون نفر آنها می میرند (تا سال ۲۰۰۰ میلادی)، پیش بینی می شود که تعداد ابتلا به سرطان تا سال ۲۰۱۵ میلادی به ۱۵ میلیون نفر در سال برسد، هم اکنون سرطان در کشورهای پیشرفته دومین علت مرگ و میر و در کشورهای جهان سوم سومین علت مرگ و میر می باشد (اولین علت بیماریهای قلب و عروق و سومین علت حوادث و سوانح جاده ای است)

۱- بیش از ۱۰۰ نوع سرطان شناسایی شده است و این سرطان ها در هر قسمتی از بدن می توانند تظاهر پیدا کنند.

۲- ۵ سرطان شایع و کشنده در مردان در سراسر جهان عبارتند از ریه، معده، کبد، روده ای-مقعدی و مری

۳- ۵ سرطان شایع و کشنده در زنان به ترتیب عبارتند از سرطان سینه، ریه، معده، روده ای-مقعدی و دهانه رحم.

۴- مصرف دخانیات بزرگترین و تنها عامل قابل پیشگیری از سرطان ها در جهان می باشد.

۵- یک پنجم کل سرطانهای سراسر جهان با یک عفونت مزمن ارتباط دارد برای مثال ویروس پاپیلوهای انسانی (HPV) که باعث سرطان دهانه رحم می شود و ویروس هپاتیت B که باعث سرطان کبد می شود.

۶- یک سوم کانسرها با تشخیص در مراحل اولیه و درمان کافی، قابل درمان می باشند.

۷- ۴۰٪ سرطان ها عمدتاً بوسیله عدم مصرف دخانیات، داشتن تغذیه سالم، انجام فعالیت بدنی و پیشگیری از عفونت هایی که ممکن است منجر به سرطان شوند، قابل پیشگیری هستند.

رشد سرطانی یا بدخیم زمانی اتفاق می افتد که:

- برخی از سلولها به طور غیرقابل کنترل شروع به تکثیر کنند.

- بخش هایی که به طور طبیعی عهده دار دفاع از بدن هستند مانند سیستم ایمنی بدن قادر به پیشگیری از تقسیم بی رویه سلولی نباشند.

- تعدادی از سلولهای غیرطبیعی از نظر اندازه بزرگ و بزرگ تر شوند.